

Souhrnná teritoriální informace:

Kostarika

Zastupitelský úřad 4. 6. 2024 19:12

Kostarika má dlouhou tradici politické stability v celkově neklidném regionu Střední Ameriky. Krátká občanská válka v roce 1948 připravila půdu pro institucionální reformy, které vedly k dlouhému období rychlého ekonomického růstu a k významnému zlepšení ukazatelů lidského rozvoje. Během posledních dvou desetiletí přitahovala země investice do technologicky vyspělých průmyslových odvětví, ale rostla také nerovnost příjmů a sociální napětí. V květnu 2021 se země stala členem OECD.

Jedná se o prezidentskou republiku, kde prezident je i hlavou exekutivy, nicméně jednokomorové Legislativní shromáždění má vůči výkonné moci poměrně silné postavení. Kostarika díky svým hospodářským úspěchům a životní úrovni dlouhodobě platí za „Švýcarsko Střední Ameriky“. Nejbezpečnější země regionu však v poslední době čelí nárůstu organizovaného zločinu a problémům spojených s migrací.

Malá a otevřená kostarická ekonomika je závislá na zahraničních trzích, investicích a obchodu. Klíčový je sektor cestovního ruchu, který po pandemickém propadu opět dynamicky roste. V regionu nadprůměrný ekonomický růst o více než 5 % v roce 2023 by měl v roce 2024 lehce zpomalit v důsledku nižšího růstu soukromé spotřeby i vývozních aktivit. Jedním z hlavních úkolů vlády Rodriga Chavese z centristické strany Partido Progreso Social Democrático, který nastoupil do úřadu v květnu 2022, zůstává zkrácení veřejného dluhu za udržení ekonomického růstu. Díky protržní a fiskálně zodpovědné politice se mu zatím dařilo plnit dohody s MMF podepsané v březnu 2021 na přijetí finanční půjčky ve výši 1,8 mld. USD. V rámci dohody přijala vláda řadu závazků na zavedení strukturálních reforem, včetně omezení veřejných výdajů či odstranění řady daňových výjimek. Očekává se, že i po konci dohody bude vláda pokračovat v udržování fiskální disciplíny. V Kostarice jsou stabilně exportně nejatraktivnější sektory nových technologií, vodohospodářství, clean-tech či zdravotnictví. Země si také udržuje významné postavení v oblasti zelené energetiky i dalších environmentálních politik.

Tato Souhrnná teritoriální informace je zpracovávána pro zemi, která je tzv. přiakreditovaná. Informace je poskytována ve zkráceném rozsahu.

Základní údaje	
Hlavní město	San José
Počet obyvatel	5,26 mil.
Jazyk	španělština
Náboženství	katolické (52 %)
Státní zřízení	prezidentská republika
Hlava státu	Rodrigo Alberto de Jesús Chaves Robles
Hlava vlády	Rodrigo Alberto de Jesús Chaves Robles
Název měny	kostarický colón (CRC)
Cestování	
Časový posun	-5 hodin (v létě -6)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Mgr. Vladimír Eisenbruk
Ekonomický úsek	Mgr. Ing. Bohdan Malaniuk
Konzulární úsek	Ing. Adam Lorenc
CzechTrade	Ing. Michaela Klačková
Czechinvest	ne
Ekonomika	2023
Nominální HDP (mld. USD)	86,341
Hospodářský růst (%)	5,06
Inflace (%)	0,53
Nezaměstnanost (%)	7,3

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

V celkově neklidném regionu Střední Ameriky vyniká Kostarická republika svou dlouhou tradicí politické stability. Jedná se o prezidentskou republiku, kde prezident je i hlavou exekutivy. Je volen na čtyřleté funkční období. Může se ucházet o znovuzvolení, nicméně nelze tak učinit ve dvou po sobě jdoucích funkčních obdobích. Jednokomorové Legislativní shromáždění je složeno z 57 přímo volených členů a má vůči výkonné moci poměrně silné postavení.

Politickému systému v minulosti dominoval centristický Partido Liberación Nacional (PLN) a středopravá strana Partido Unidad Social Cristiana (PUSC). V posledních letech však došlo k roztržení politické scény a v r. 2014 dosáhla volebního vítězství středo-levá Partido Acción Ciudadana (PAC) - první strana, která narušila dominanci PLN a PUSC od roku 1949. V roce 2018 PAC zopakovalo své vítězství. Vláda prezidenta Carlose Alvarada musela čelit nejen pandemii COVID-19, ale i zhoršující se fiskální dynamice. Dílčím úspěchem byl vstup do OECD, o který země dlouhodobě usilovala. V květnu 2022 převzal prezidentský úřad kandidát centristické strany Partido Progreso Social Democrático, ekonom Rodrigo Chaves.

Agenda současného prezidenta se soustředí na zlepšení ekonomické situace a stavu veřejných financí v zemi. Zaměřuje se také na vytváření nových pracovních míst, snižování životních nákladů a provozních nákladů podniků, a to například zrušením cel na průmyslové suroviny, redukcí sociálního pojištění a nákladů na elektřinu. Problémem pro vládní stranu je však skutečnost, že drží pouze 10 z 57 poslaneckých mandátů, takže musí hledat dohody s ostatními stranami, aby mohla prosadit zamýšlené protržní reformy. V prvních dvou letech mandátu se prezidentovi vytváření ad hoc koalic dařilo, nicméně s blížícími se volbami, které Kostariku čekají v roce 2026, bude jeho politický kapitál pravděpodobně slábnout. Některé další politicky citlivé reformy na zefektivnění veřejných služeb, snížení velikosti státu a zvýšení daňových příjmů tak mohou mít jen omezené šance na úspěch. Navzdory pozitivnímu vývoji fiskální situace a ekonomiky Chavesova popularita klesá. Nejpalčivějším problémem pro širokou veřejnost se vedle přetrvávajících sociálních rozdílů a korupce stal bezprecedentní nárůst násilné trestné činnosti. Strategická poloha Kostariky mezi Karibikem a Pacifikem ji činí atraktivním tranzitním a logistickým uzlem pro nelegální obchod s drogami. S bezpečností úzce souvisí i migrační krize, které země čelí. Kriminalita je pro vládu obtížně řešitelná, jelikož Kostarika nemá od roku 1948 armádu a její civilní bezpečnostní složky nemají tolik zkušeností jako některé sousední země.

1.2 Zahraniční politika země

Zahraniční politika Kostariky je zaměřená na prosazování lidských práv a ochranu životního prostředí a současně na posílení vlivu země v mezinárodních organizacích, a to především na půdě OSN, Organizace amerických států a Meziamerické komise pro lidská práva. V červnu 2024 pořádá země mezinárodní konferenci o oceánech. Prosazuje také udržitelnou ekonomickou a sociální obnovu v post-koronavirové době, udržitelnou energetiku, zdraví a potravinovou bezpečnost, podporuje rozvoj vědy, výzkumu a vývoje se zvláštním důrazem na předcházení přírodním rizikům a klimatickým změnám.

V květnu 2021 se Kostarika oficiálně stala členem „elitního klubu“ zemí OECD. Nadále se snaží udržovat úzké vztahy s USA, ale i s Čínou, se kterou má bilaterální dohodu o volném obchodu a v roce 2018 se připojila k její Belt and Road Initiative. Kostarika je sice pozorovatelem v Tichomořské alianci, avšak již delší dobu nevyvíjí žádné úsilí o plnohodnotné členství. Pravděpodobný důvod je ochránářská politika vůči domácímu zemědělskému a potravinářskému průmyslu. Země má tradičně nejkomplikovanější bilaterální vztahy se sousední Nikaragou, a to v důsledku přílivu migrantů z této země, ale také kvůli sporům o mořské území.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel Kostariky se v současnosti pohybuje okolo 5,26 mil. Podíl bílého a mestického obyvatelstva je odhadován na 83,4 %, následuje černošské obyvatelstvo (včetně mulatů) se 7 % a domorodí indiáni s 2,4 %. V zemi je usazená poměrně velká komunita důchodců z USA, Kanady, EU a Austrálie. Kostarika je dočasným útočištěm pro řadu imigrantů, kteří doufají v lepší život v USA, a zároveň je cílovou destinací imigrace z okolních středoamerických států. Zhruba pětina obyvatel země se narodila v zahraničí. Je jedinou zemí na americkém kontinentě, kde je katolická víra deklarována jako státní náboženství. Ústava však zároveň zaručuje náboženskou svobodu. Vedle dominantního katolictví v poslední době narůstá popularita protestantských církví.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Kostarické hospodářství v roce 2023 vzrostlo o 5 %, tedy více, než se původně očekávalo. Růst byl tažen zejména dobrým výkonem stavebnictví, exportních aktivit, zpracovatelského průmyslu a klíčového sektoru cestovního ruchu. Ještě v roce 2022 se Kostarika potýkala s vysokou inflací (přes 8 %), především kvůli cenám potravin a paliv, na jejichž dovozu je země závislá. Od druhé poloviny roku však cenová hladina postupně klesala a k prosinci 2023 dosahovala dokonce záporných hodnot. Pozitivní vývoj zaznamenal také trh práce, kde došlo k poklesu nezaměstnanosti o více než 4 procentní body na 7,3 %. V meziročním srovnání se snížil podíl pracujících v neformální ekonomice a to ze 44 na 38 %. I přes pozitivní makroekonomické ukazatele však přetrvávají velké sociální nerovnosti, kdy více než pětina obyvatel žije pod hranicí chudoby. Kostarika si udržuje významné postavení v oblasti zelené energetiky i dalších environmentálních politik. Zůstává tak atraktivní destinací pro tzv. zelené investice a investice do ekoturismu.

Institucionální reformy přijaté v druhé polovině 20. století a politická stabilita vedly k dlouhému období rychlého ekonomického růstu a také k významnému zlepšení ukazatelů lidského rozvoje. Kostarika díky svým hospodářským úspěchům a životní úrovni dlouhodobě patří za „Švýcarsko Střední Ameriky“ a vedle Panamy má v regionu nejvyšší HDP na obyvatele. Během posledních dvou desetiletí přitahovala země investice do technologicky vyspělých průmyslových odvětví. Díky tomu je Kostarika krom tradičních zemědělských exportů silná i v sektoru elektroniky, zdravotnických prostředků a IT. V květnu 2021 se Kostarika stala 38. členem OECD.

V rámci regionu nadprůměrný ekonomický růst v roce 2023 a disciplína ve veřejných výdajích poukazují na pravděpodobný příznivý vývoj fiskální konsolidace i v průběhu tohoto roku. Růst reálného HDP však mohou zpomalit globální faktory, zejména ceny surovin, nízký růst ekonomik obchodních partnerů (a tedy pokles vývozu), případně problémy způsobené fenoménem El Niño s dopady na zemědělské aktivity a energetiku. Hospodářství země bude nadále těžit z investic, normalizace příjmů z turistického ruchu a zahraniční poptávky po řadě svých hlavních vývozních artiklů, jako jsou zdravotnické potřeby a zemědělské produkty. Novým faktorem v kostarických podmínkách je pak zhoršující se bezpečnostní situace.

Ukazatel	2021	2022	2023	2024	2025
Růst HDP (%)	8	4,56	5,06	4,3	3,3
HDP/obyv. (USD/PPP)	24385,73	27150,3	29370	31240	32710
Inflace (%)	1,73	8,28	0,53	1	2,9
Nezaměstnanost (%)	13,7	11,7	7,3	7,5	8,4
Export zboží (mld. USD)	14,36	15,712	18,141	19,239	20,526
Import zboží (mld. USD)	18,381	21,395	22,496	23,539	24,726
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-2,845	-4,657	-3,038	-2,912	-2,732
Průmyslová produkce (% změna)	12,3	2,08	8,27	2,2	2,4
Populace (mil.)	5,15	5,18	5,21	5,25	5,28
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	4/7	N/A	4/7	4/7	4/7

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Hospodářský propad způsobený pandemií odhalil do budoucna neudržitelnou dynamiku veřejných financí. Země proto začala zavádět reformy, aby splnila podmínky půjčky poskytnuté MMF v celkové výši 1,8 mld. USD, která skončí na konci července 2024. Vládě se i díky pozitivnímu ekonomickému růstu podařilo závazky plnit a fiskální situaci zlepšit. Na konci roku 2023 dosáhl veřejný dluh 61,2 % HDP, což je o téměř 20 procentních bodů méně než v roce 2021, kdy se pohyboval nad 80 % HDP. Již druhým rokem po sobě vláda hospodařila s primárním přebytkem - v roce 2023 ve výši 1,9 % HDP. Ratingové agentury na přelomu roku 2023 a 2024 proto zlepšily úvěrová hodnocení země. Velkou zátěží však představuje obsluha dluhu, kdy jen platba úroků představuje téměř 4,5 % HDP.

Kostarika dováží celou řadu komodit, včetně paliv, a dlouhodobě se tak potýká se schodkem běžného účtu platební bilance. Ten však postupně klesá jak díky stagnaci hodnoty dovozů, tak díky rostoucímu přebytku v oblasti služeb. V roce 2023 se deficit snížil na -1,0 mld. USD z -3,0 mld. USD v roce 2022. Roli hrají také rostoucí remitence a posílení domácí měny colón vůči dolaru o více než 12 % v průběhu roku 2023.

Veřejné finance	2023
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-3,26
Veřejný dluh (% HDP)	61,23
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-1,031
Daně	2024
PO	30 %
FO	0 - 10 - 15 - 20 - 25 %
DPH	13 %

2.3 Bankovní systém

Kostarický bankovní systém sestává z 15 bank, z nichž 2 jsou státní komerční banky (Banco de Costa Rica, Banco Nacional de Costa Rica), 2 banky jsou zřízené speciálním zákonem (Banco Hipotecario de la Vivienda, Banco Popular y de Desarrollo Comunal) a 11 bank je soukromých. Mezi ně patří například Banco BAC San José, Banca Promerica, Banco Improsa či Banco Cathay. V zemi funguje také 5 nebankovních finančních společností, 21 spořitelen a úvěrových organizací a další finanční asociace a skupiny. Ze zahraničních bank mají největší podíl na domácím trhu HSBC a Citi.

Roli centrální banky plní Banco Central de Costa Rica. Regulátorem bankovního finančního trhu v Kostarice je SUGEF (the General Supervisory Agency of Finance).

2.4 Daňový systém

Základní sazba daně z příjmu právnických osob v Kostarice je 30 %, nicméně existuje i pásmo 5 %, 10 %, 15 % a 20 % pro společnosti pod určité příjmové prahy. Daň z příjmu fyzických osob se v roce 2024 nevztahuje na osoby s příjmem do 929 000 CRC. Nad tuto hranici existují další 4 daňová pásma ve výši 10 %, 15 %, 20 % a 25 %. Základní sazba DPH je 13 %.

V souvislosti s probíhající konsolidací veřejných financí, která byla také podmínkou půjčky od MMF, musí současná vláda sáhnout k úpravě daňového systému za účelem vyššího výběru. V únoru 2023 byla Kostarika zařazena na šedý seznam EU zemí nespolupracujících v daňové oblasti. V září byla proto schválená úprava, která daní pasivní příjmy (např. dividendy či úroky), které společnosti sídlící v Kostarice získají v zahraničí. EU proto v říjnu 2023 Kostariku ze seznamu opět vyškrtla. Středoamerická země však přislíbila plnit další dohodnuté závazky.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

Obchodní obrat je velmi nevyrovnaný, přičemž deficit se na české straně v roce 2023 výrazně zvýšil a to na více než 5 mld. CZK. Nejhodnotnější položkou dovozu ČR z Kostariky byly v roce 2023 elektronické integrované obvody, které tvořily přes 80 % všech dovozů. Následovaly zemědělské produkty, především banány. V opačném směru proudilo do Kostariky z ČR příslušenství z plastů, papír a lepenka a umělá hnojiva.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z ČR (mld. CZK)	0,17	0,19	0,21	0,31	0,32
Export do ČR (mld. CZK)	0,98	5,11	1,96	2,02	5,42
Saldo s ČR (mld. CZK)	0,81	4,92	1,75	1,71	5,10

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
581	Trubky, potrubí a hadice z hmot plastických	74,46	23,56
642	Papír, lepenka řezané na určitý rozměr, tvar, výrobky	30,30	9,59
562	Hnojiva umělá (ne hnojiva strojená surová)	23,23	7,35
724	Stroje textilní a kožedělné a jejich díly j. n.	21,25	6,72
778	Přístroje elektrické j. n. (baterie, žárovky ap.)	19,97	6,32

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
776	Elektronky, rentgenky, diody, tranzistory ap., díly	4408,43	81,34
057	Ovoce a ořechy (ne olejnaté) čerstvé, sušené	613,05	11,31
541	Léčiva, výr. farmaceut. (ne antibiotika, hormony ap.)	111,40	2,06
872	Zařízení, přístroje pro účely lékařské, veterinární ap.	95,88	1,77
772	Přístr. elek. ke spínání ap. obvodů elek., odpory aj.	19,18	0,35

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

Význam EU jako obchodního partnera Kostariky narůstá, a to zvláště v souvislosti s podpisem Asociační dohody mezi EU a Střední Amerikou v roce 2012. EU je pro Kostariku druhým nejvýznamnějším obchodním partnerem, druhou největší destinací pro alokaci kostarického exportu (po USA) a rovněž důležitým dodavatelem zboží a služeb na místní trh (roste však význam Číny). Hlavními exportními komoditami Kostariky jsou průmyslové výrobky, zejména náročné technologie jako počítačové elektronické komponenty, dále zdravotnické implantáty, zdravotní přístroje. Zemědělské produkty také tvoří významnou část exportů, kde dominují tradiční vývozy tropického ovoce, kávy a čokolády. V roce 2023 celkový obrat se zeměmi EU přesáhl 6,2 mld. EUR, kostarický vývoz do EU převýšil dovoz z EU o 2,8 mld. EUR.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z EU (mil. EUR)	1095,03	990,22	1173,45	1562,84	1705,21

Export do EU (mil. EUR)	2578,18	2563,11	2931,10	4181,67	4531,19
Saldo s EU (mil. EUR)	1483,15	1572,89	1757,65	2618,82	2825,98

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

V posledních letech se obchodní saldo Kostariky se zeměmi mimo EU pohybuje v záporných číslech. Nejvýznamnějším obchodním partnerem zůstávají USA, které se podílí zhruba 43 % na kostarických vývozech a 39 % na dovozech. Narůstají také dovozy z Číny, které tvoří přibližně 16 % celkových dovozů země. Přes některá protekcionistická opatření u zemědělské produkce Kostarika pokračuje v posilování a diverzifikaci obchodních vazeb, zejména s Asií a zeměmi Latinské Ameriky.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	13646,32	11921,86	15828,97	18227,53	19103,59
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	7943,23	8178,55	10351,90	10351,93	12249,23
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	-5703,09	-3743,31	-5477,08	-7875,60	-6854,35

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Kostarika v roce 2023 překonala rekord v přilákání přímých zahraničních investic. Jejich hodnota dosáhla přes 3,9 mld. USD, což je o 24 % více než v předcházejícím roce. Součástí je i 59 zcela nových investičních projektů, přitom průměr se v minulých letech pohyboval kolem 26 nových projektů. V přepočtu na HDP tak Kostarika vede žebříček zemí atraktivních pro zahraniční investory. Tento trend je podpořen také pokračující politikou nearshoringu ze strany USA, pro který země nabízí vhodné podmínky díky členství v OECD, výhodné poloze, příznivému podnikatelskému prostředí, politické stabilitě, kvalifikované pracovní síle a zkušenostem s výrobou technologicky náročných produktů.

Zahraněční investice proudí zejména do výrobního odvětví a sektoru služeb, ale také na vědecko-technické aktivity. V únoru 2023 vláda představila nová pravidla, která mají investování v zemi dále zjednodušit. Hlavním investorem zůstávají USA, ale postupně dochází k diverzifikaci původu investic. Vysoká úroveň přímých zahraničních investic může Kostarice pomoci s vyrovnáváním fiskálních nerovností, které jsou aktuálně největším problémem země. Pokud se jí podaří nadále plnit závazky vyplývající z dohody s MMF, lze počítat s relativně vyrovnanou platební bilancí právě i díky zahraničním investicím.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Kostarika je smluvní stranou Asociační dohody EU - Střední Amerika. Obchodní část dohody si klade za cíl vytvoření zóny volného obchodu mezi EU a střední Amerikou včetně vytvoření vhodných podmínek pro růst investic a kapitálu. Obchodní ustanovení asociační dohody se začala pro Kostariku provizorně aplikovat od října 2013. Obsahují snížení cel, netarifních překážek obchodu, liberalizaci trhu se službami, ochranu zeměpisných označení (GIs), otevření trhu s veřejnými zakázkami. U TBTs (technical barriers to trade) a SPS (sanitary and phytosanitary measures) se obě strany zavázaly plnit závazky vyplývající z dohod WTO a v některých oblastech jít nad rámec těchto dohod.

Smlouvy s ČR

- 1 Základní dohoda o vědeckotechnické spolupráci mezi ČSSR a Kostarickou republikou (1972)
- 1 Dohoda o kulturní spolupráci mezi ČSSR a Kostarickou republikou (1982)
- 1 Dohoda o podpoře a vzájemné ochraně investic mezi vládou ČR a vládou Kostarické republiky (1998)
- 1 Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Kostarické republiky o zrušení vízové povinnosti pro držitele národních cestovních pasů (2000)
- 1 Memorandum o konzultacích mezi MZV ČR a Kostariky (2005)
- 1 Memorandum o spolupráci mezi Diplomatickými akademii MZV ČR a MZV Kostariky (2005)

3.4 Rozvojová spolupráce

Kostarika nepatří mezi prioritní země v rámci rozvojové pomoci ČR. Za poslední období ČR realizovala ve středoamerické zemi několik ad hoc projektů rozvojové a technické pomoci v malém měřítku. Rozvojová pomoc EU byla Kostarice do r. 2020 poskytována v rámci víceletého orientačního programu EU pro Latinskou Ameriku (Multi-Annual Indicative Programme). V souvislosti se vstupem do OECD a zvyšující se životní úrovni však došlo v programovém období 2021-2027 k omezení této bilaterální rozvojové spolupráce.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

V Kostarice jsou stabilně exportně nejatraktivnější sektory nových technologií, zdravotnictví, vodohospodářství, clean-tech či civilního letectví. Vláda dlouhodobě podporuje čistou energetiku a za tímto účelem se snaží zajistit si financování od mezinárodních investorů. Kostarika je sice šampiónem v oblasti produkce zelené energie, nicméně v jiných aspektech, které souvisí s emisemi skleníkových plynů a ochranou životního prostředí, je potenciál pro zlepšení. Hlavní město San José nedisponuje výkonným systémem veřejné dopravy a dlouhodobě se potýká s dopravními zácpami a znečištěním. V plánu je výstavba elektrického vlakového systému se třemi linkami i masové zavádění elektrických autobusů. Kostarika rovněž potřebuje technologie na odpadní hospodářství a čištění vody. Příležitosti se otevírají také v oblasti kybernetické bezpečnosti.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Kostarika je latinskoamerickou zemí se všemi z toho vyplývajícími kulturními důsledky - jiné vnímání času, uctivost, důležitost osobního rozměru v obchodním jednání atp. Na druhou se jedná o zemi, která patří ve svém regionu k nejvyspělejším a kde jsou více cítit mezinárodní vlivy. Zejména v podnikatelské sféře mají lidé vštípené mezinárodními standardy obchodního jednání.

4.2 Oslovení

První oslovení doporučujeme udělat telefonicky; jen tímto způsobem si s jistotou ověříte správnou kontaktní osobu. Dále lze komunikovat písemně prostřednictvím emailu. Je vhodné udat velmi formální tón a používat vykání - usted. Kostarické partnery oslovujeme pomocí señor/señora příp. lze v písemné komunikaci použít zkratku Sr./Sra. nebo Don/Doña. Kostaričané mají běžně dvě křestní jména a dvě příjmení - jedno po otci, druhé po matce. Při oslovování v pracovním styku by se použilo zpravidla jen první příjmení. Častou chybou česky hovořících je podvědomé používání toho úplně posledního příjmení namísto prvního.

4.3 Obchodní schůzka

Je vhodné domlouvat schůzky s kostarickými partnery s týdenním předstihem a to emailem nebo telefonicky. Zároveň se doporučuje si potvrdit schůzku ještě den dopředu nebo ten samý den - telefonicky, emailem anebo přes WhatsApp. První jednání se odehrávají zpravidla v kanceláři firmy. Schůzka přímo ve firmě umožňuje mimo jiné nahlédnout pod pokličku společnosti a udělat si základní představu o tom, zda by byla vhodným partnerem. Následné schůzky se mohou odehrávat i v restauraci či kavárně. Úhrada společného oběda bude oceněna, ale místní partner bude pravděpodobně sám trvat na zaplacení, pokud je v pozici hostitele. Dárky potěší, ale nejsou nutností. Předání vizitek je součástí obchodní kultury. V posledních letech se výrazně zlepšila dochvilnost a je ceněna.

V Kostarice je běžné formální oblékání na většinu typů pracovních jednání. Kostaričané na základě upraveného zevnějšku nezřídka posuzují i důvěryhodnost a finanční zajištěnost obchodního partnera. Dobře padnoucí oblek a smysl pro detail bude pozitivně kvitován. Kostaričané bez ohledu na pohlaví až úzkostlivě dbají o vzhled (upravené vlasy, nehty, u mužů vousy, make-up u žen).

4.4 Komunikace

Při konverzaci je lepší se vyhnout politice a náboženství. Kostaričané jsou velmi hrdí na svoji přírodu, což je ideální téma na „small talk“. Poměrně podrážděně však reagují na jakoukoliv kritiku, byť by byla konstruktivní. Řada Kostaričanů bude tvrdit, že ovládá angličtinu a u manažerů ve vysokých pozicích to bude nejspíš i pravda. Pokud si ale nejsme perfektní úrovní angličtiny našich kostarických protějšků jisti, je určitě vždy lepší zvolit jako jazyk komunikace španělštinu a to i za cenu potřeby tlumočníka.

Prvotní kontakt je vhodný e-mailem. U manažerů malých a středních firem Vás může zaskočit, že používají pro pracovní účely gmail nebo hotmail. V další komunikaci lze využít i telefonického kontaktu, ale zdaleka nejdostupnější jsou Kostaričané na aplikaci WhatsApp. Hojně přitom používají hlasové zprávy v této aplikaci. V rámci emailové komunikace nemusí být Kostaričané vždy mistři v rychlé reakci, ale krátkou přátelskou zprávou na WhatsApp se můžete připomenout.

4.5 Doporučení

1. Kostaričané jsou velmi přátelští a vřelí.
2. Naprosto běžné používání aplikace WhatsApp v obchodní komunikaci.
3. Úvodní zdlouhavý zdvořilostní „small talk“. U první schůzky ani nemusí dojít na jednání o samotném obchodu.
4. Hierarchie - striktně se dodržuje úroveň přijetí. Občasné ukazování společenské nadřazenosti vůči obslužnému personálu může Čecha zaskočit.
5. Naprosto zásadní důležitost osobních vazeb (např. rodinných, společná studia, atp.) při realizaci obchodů v Kostarice.
6. Zdánlivá bezproblémovost obchodu - Kostaričané neumí moc říci ne a zároveň mají tendenci přeceňovat svoje možnosti a podceňovat potenciální rizika. Často to u českého obchodníka vyvolává falešný dojem zájmu z kostarické strany. Výše uvedená kombinace vlastností pak často vede k tomu, že ve zdánlivě bezproblémovém byznysu se mohou časem začít objevovat původně neočekávané komplikace.

4.6 Státní svátky

1. 1. - Nový rok

březen - duben - Velikonoční svátky (čtvrtek - pátek)

11. 4. - Día de Juan Santamaria (v roce 2024 se přesouvá na pondělí 15. dubna)

1. 5. - Svátek práce

25. 7. - Anexión del Partido de Nicoya (v roce 2024 se přesouvá na pondělí 29. července)

2. 8. - Día de la Virgen de los Ángeles

15. 8. - Día de la Madre

31. 8. - Día de la Persona Negra y la Cultura Afrocostarricense

15. 9. - Den nezávislosti

1. 12. - Día de la Abolición del Ejército

25. 12. - Hod Boží

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Kostarický trh je otevřený konkurenci a nabízí možnost účasti zahraničních firem. Efektivní formou distribuce může být prodej prostřednictvím místních obchodních zástupců. Obecně však distribuční síť není tak silná jako je tomu ve velkých zemích typu Mexika nebo Kolumbie. V mnoha případech lze tedy oslovovat koncové zákazníky napřímo, neboť žádní místní distributoři v daném sektoru nemusí vůbec existovat. Zejména velké nadnárodní korporace tak realizují své prodeje v rámci země přímo.

Je vhodné, aby vstup na kostarický trh byl podložen marketingovou studií, kterou může v závislosti na sektoru vypracovat Obchodně-ekonomický úsek velvyslanectví v Bogotě, případně kancelář CzechTrade pro Střední Ameriku. Při oslovení klientely s nabídkou je důležité projevit maximální flexibilitu požadavkům kostarické strany. Někteří klienti upřednostňují ex-works, jiní zase celý balíček. Česká firma by v této fázi měla být maximálně otevřená, a pokud bude chtít kostarický partner cenu včetně dopravy do přístavu, je dobré mu vyhovět. Je také dobré udávat ex-works cenu + doprava a nezahrnovat to do konečné ceny. Často si zahraniční firma nacení dopravu sama a přesně vidí, jestli jí vyhovuje jejich nebo česká cesta. Nabídku je dobré formulovat ve španělštině. Měla by být doprovázena propagačními materiály, vzorky, referencemi (kam firma vyváží, s kým spolupracuje atd.). Vývozce vstupující na kostarický trh by měl mít promyšleno zajištění servisu, resp. požadavky na servis. Měl by mít rovněž zkalkulováno, jaké prostředky je ochoten vložit do podpory prodeje, jakým způsobem bude obchodní transakce financovat a zda bude pojišťovat rizika insolvence odběratele.

Pro distribuci lze také využít sítě kapitálově silných obchodních domů, které mají své pobočky ve většině významných míst. Tyto prodejní domy však prodávají zásadně zboží vysoké kvality. Trh je do značné míry saturován americkými firmami, jimž v menší míře konkurují dodavatelé z Evropské unie.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Zřízení kanceláře, reprezentace či společného podniku je jednou z nejvhodnějších forem pro dosažení požadované efektivity realizace obchodních zájmů. V přípravné fázi je však nutno počítat s komplikovanou a zdlouhavou administrativní procedurou. Proto bývá i přes značnou finanční náročnost výhodné využít služeb specializovaných místních advokátních kanceláří.

5.3 Marketing a komunikace

Jak pro akvizici, tak i pro udržení trvalé přítomnosti již zavedených firem na kostarickém trhu je nutností intenzivní propagace. Předpokladem efektivní reklamy by měla být její originalita. Nutno brát v úvahu silné vazby obchodníků na blízké volné zóny obchodu v USA a Panamě. Pro firmu, která chce působit na kostarickém trhu, je důležité jezdit do země osobně. Kostarické veletrhy a účast na nich je s ohledem na malý počet těchto akcí spíše doplňkem. Kostarické společnosti kvůli absenci veletrhů jezdí na veletrhy kolumbijské, mexické, americké, ale i evropské.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Podmínky ochrany duševního vlastnictví jsou uvedeny na webových stránkách ProComer: www.procomer.com.

5.5 Trh veřejných zakázek

Režim zadávání veřejných zakázek je založen na státem vyhlašovaných tendrech. Systém podávání informací o státních výběrových řízeních je značně nepružný a neoperativní. Vyhlašování tendrů je sdělováno se zpožděním, termíny uzávěrek bývají ve většině případů pouze několik dnů od data vyhlášení tendrů. Navíc sdělení o vyhlášení tendrů téměř nikdy neobsahují kompletní a jasné informace o veškerých podmínkách.

Podmínky výběrových řízení se všeobecně vyznačují značnou komplikovaností při současném požadavku na předběžné skládání relativně vysokých účastnických a garančních poplatků. Nutností je nejen znalost španělštiny, ale také místních zvyklostí a dokonalé splnění všech podmínek tendru. Právě z těchto důvodů je vhodné vyhledat spolehlivého zástupce, který s předstihem avizuje českému podnikatelskému subjektu záměr vlády vyhlásit veřejnou soutěž a zcela jasně a bez jazykových problémů předloží nabídku, která odpovídá vyhlášeným soutěžním podmínkám, vč. termínů a formy předání nabídky do tendru. Bez místního zástupce je úspěšná účast na těchto výběrových řízeních prakticky vyloučena.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Nejčastěji je obchod domlouván na základě předplatby, standardně je hrazeno 30 - 50 % při objednávce a zbytek proti dokumentům po odeslání zboží. Doporučujeme využít pojištění pohledávek. U zakázek velkého rozsahu bývá využíván i dokumentární akreditiv, dokumentární inkaso s odloženou platbou v různých formách. V některých případech, zejména při navazování nových obchodních kontaktů, je vhodné ze strany českých subjektů požadovat akontaci. V zemi vládne uspokojivá platební disciplína, obchodní dluhy bývají spíše výjimkou než pravidlem.

Případné spory spojené s obchodními operacemi před místními rozhodčími orgány je nutno řešit pouze přes místního advokáta. Šance na úspěch je však malá. Všeobecně se proto doporučuje zakotvit v příslušném obchodním kontraktu doložku o příslušnosti arbitrážního soudu země vyvázejícího pro řešení eventuálních sporů vzniklých z daného obchodu.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Občané ČR při cestě do Kostariky nepotřebují vízum, přičemž celková délka pobytu nesmí přesáhnout 90 dní. Příslušná dohoda o bezvízovém styku zakazuje vykonávat během pobytu jakoukoliv výdělečnou činnost. Podrobné údaje týkající se druhů víz a pobytových povolení je možné nalézt na webových stránkách Migraci: www.migracion.go.cr.

Kostarika je v regionu střední Ameriky stále ještě poměrně bezpečnou zemí, i když i zde je třeba mít se na pozoru. Ze zdravotního rizika jde především o nebezpečí malárie a dengue, z očkování lze doporučit hepatitidu A/B, břišní tyfus. Místní lékařská péče (především v hlavním městě) je na dobré úrovni, částky na úhradu této péče pro cizince jsou však velmi vysoké. Je proto nanejvýš žádoucí zajistit si zdravotní připojištění již v ČR.

MZV ČR doporučuje všem cestovatelům informovat se o aktuálních bezpečnostních podmínkách na stránkách [MZV](#) a zaregistrovat se v databázi pro cestovatele [DROZD](#).

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Zaměstnávání cizinců včetně občanů ČR v zemi není problémem, avšak oproti zaměstnávání místních sil je tento mechanismus z důvodu ochrany národního trhu práce složitější. Obojí se řídí platnými pracovními a migračními předpisy, které jsou průběžně doplňovány. Informace ohledně pracovních povolení a dalších migračních opatření lze nalézt na webových stránkách Migración: www.migracion.go.cr.

Více informací lze získat též na webových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí Kostariky: www.mtss.go.cr.

5.9 Veletrhy a akce

Veletrhy v San José jsou spíše lokálního významu a při přípravě účasti na těchto akcích je vhodné prostudovat webové stránky Ministerstva zahraničního obchodu: www.comex.go.cr.

Z nejvýznamnějších akcí lze zmínit dva stavební veletrhy ExpoConstrucción a EDIMAQ. Případně doporučujeme navštívit stránky Eventos Pedregal: www.eventospedregal.com.

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Diplomatickou a konzulární působnost pro Kostarickou republiku má:

Velvyslanectví ČR v Bogotě

Calle 98 No. 9A – 41, oficina 602 (Edificio AB Proyectos) Bogotá

telefon: +57-601-742 9142

web: www.mzv.gov.cz/bogota

e-mail: bogota@mzv.gov.cz

Obchodně-ekonomický úsek velvyslanectví v Bogotě

Bohdan Malaniuk

Vedoucí obchodně-ekonomického úseku

telefon: +57-601-742 9142

e-mail: bogota.commerce@mzv.gov.cz

CzechTrade Střední Amerika a Karibik

Michaela Kláčková

Ředitelka zahraniční kanceláře

telefon: +525 571 002 345; mobil: +525 582 183 517

e-mail: michaela.klackova@czechtrade.cz

Honorární konzulát ČR v Kostarice

Bianca Mrázová

Honorární konzulka

Carretera a Pavas, De Euromobilia 50 m norte, Rohrmoser, San José

telefon.: +506-2296 3605; mobil: +506-8821 3828

e-mail: consulcheco@gmail.com, sanjose@honorary.mzv.cz, bianca@realcitycr.com

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Stav nouze (policie, hasiči i záchranná služba): 911

Policie: 117

Hasiči a záchranka: 118

Červený kříž CR: 128

Dopravní nehody: 800 800 8000

Dopravní policie: 2222 9330 //800

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Presidencia de la República

www.presidencia.go.cr

Ministerio de Relaciones Exteriores y Culto

www.rree.go.cr

Ministerio de Comercio Exterior

www.comex.go.cr

Ministerio de Planificación y Política Económica

www.mideplan.go.cr

Ministerio de Vivienda y Asentamientos Humanos

www.mivah.go.cr

Ministerio de Seguridad Pública

www.seguridadpublica.go.cr

Ministerio de Obras Públicas y Transportes

www.mopt.go.cr

Ministerio de Educación

www.mep.go.cr

Ministerio de Hacienda

www.hacienda.go.cr

Ministerio de Trabajo

www.mtss.go.cr

Instituto Costarricense de Turismo

www.ict.go.cr

Dirección General de Aviación Civil

www.dgac.go.cr

Asamblea Legislativa

www.asamblea.go.cr